

Startnotitie

Duurzaamheidsbeleid 2017 - 2020

Gemeente Bergen

11 juli 2016

Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Context.....	3
2.	De opgaven	4
2.1	Speerpunten.....	4
3.	Aanpak en organisatie	5
3.1	Algemeen	5
3.2	Wie is betrokken?	5
3.3	Samenwerking in BUCH-verband.....	5
3.4	Planning.....	6
3.5	Eindresultaat	6
3.6	Kosten en risico's	6

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In het coalitieakkoord is opgenomen:

'Het huidige duurzaamheidsbeleid gaan we in 2015 evalueren en vervolgens stellen wij een toekomstbestendig duurzaamheidsbeleid op.'

De evaluatie heeft plaatsgevonden en het opstellen van nieuw beleid is een logische volgende stap.

Deze startnotitie is bedoeld om goedkeuring te krijgen van B&W om door te gaan met het opstellen van het nieuwe beleid. In het duurzaamheidsbeleid worden duurzame ambities vastgelegd. Er wordt sturing gegeven om duurzaamheidsdoelen te bereiken.

1.2 Context

Het duurzaamheidsbeleid beschrijft hoe Bergen in 2030 een energieneutrale gemeente kan worden. Het is een vervolg op het duurzaamheidsbeleid 2012 - 2016 "Natuurlijk Duurzaam Bergen".

Evaluatie

Tijdens de raadscommissie van 3 september 2015 is het duurzaamheidsbeleid 2012-2016 geëvalueerd. De raad is akkoord gegaan met de inhoud van de evaluatie. De raad heeft aangegeven dat in het volgende beleid dezelfde hoofdlijnen kunnen worden aangehouden. De raad heeft verzocht om de komende jaren meer aandacht te besteden aan energiebesparing bij bedrijven en in de bestaande woningbouw (o.a. via de zogenaamde wijkaanpak) en meer in te zetten op duurzame energieopwekking. Voor de volledigheid is de presentatie van de evaluatie als bijlage bij deze notitie toegevoegd.

BUCH samenwerking

Vanaf 1 januari 2017 gaan de vier BUCH-gemeenten als één ambtelijke organisatie fungeren. Dat betekent dat vanaf dat moment één ambtelijke organisatie gaat zorgen voor de voorbereiding en uitvoering van in principe vier maal eigen beleid voor de gemeenten.

De gemeente Heiloo heeft in maart 2016 nieuw duurzaamheidsbeleid vastgesteld. Voor het opstellen van het beleid voor Bergen wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de indelingsstructuur van het beleid van Heiloo. De hoofdlijnen zullen overeenkomen, de invulling blijft lokaal.

Participatie

Bij het opstellen van beleid worden inwoners en ondernemers betrokken. Middels interviews en informatieavonden wordt input gevraagd aan onze stakeholders. Diverse stakeholders worden uitgedaagd om binnen de vooraf opgestelde kaders ideeën in te brengen voor nieuw op te stellen beleid.

De informatieavonden die worden georganiseerd vanuit de 'wijkaanpak bestaande woningbouw' zorgen er al voor dat de inwoners meer betrokken worden bij de uitvoering van het beleid.

Participatie vergroot de bewustwording onder de partners en het draagt bij aan de betrokkenheid en het draagvlak.

2. De opgaven

Voor welke opgaven staat Bergen de komende jaren als het om duurzaamheid gaat? Waarmee moet Bergen rekening houden? Waar liggen mogelijkheden voor het halen van de doelstellingen? De opgaven waar Bergen voor staat, worden tijdens het proces van het opstellen van het nieuwe beleid uitgediept en uitgewerkt.

Substantiële uitgangspunten voor het nieuwe beleid zijn de langlopende overkoepelende klimaatafspraken, zowel nationaal (Energie Akkoord) als internationaal (Parijs). Hierdoor zal de nieuwe agenda inhoudelijk niet nieuw zijn, maar wel actueel. De strekking van met name de klimaatafspraken is dat er substantieel opgeschaald moet worden om minder energie te gaan gebruiken en méér duurzaam te gaan genereren. Dit impliceert een stevige ambitie!

Ambitie

In het algemeen willen we doelen stellen die:

- met een krachtsinspanning haalbaar zijn;
- inwoners en ondernemers stimuleren.

De hoofddoelstelling blijft dat de gemeente Bergen energieneutraal wil zijn in 2030. Het jaar 2030 komt steeds dichterbij waardoor de opgave groter wordt. Dit blijkt ook uit de Monitoring Energieverbruik die in 2015 door de HVC is opgesteld voor Bergen. Het energieverbruik is de laatste jaren gedaald, maar niet voldoende om de doelstellingen te behalen. Ook de opwekking van duurzame energie zal moeten worden geïntensiveerd om de doelstellingen te behalen. Hiervoor is er in de afgelopen jaren gestart met het opwekken van zonne-energie op land. Naast de gemeentelijke organisatie zullen ook de inwoners en ondernemers hun steentje moeten bijdragen.

2.1 Speerpunten

Vanuit de evaluatie van het huidige duurzaamheidsbeleid is door de raad naar voren gebracht dat grotendeels voortgeborduurd moet worden op de bestaande speerpunten en meer prioriteit moet komen op de bestaande woningbouw, energiebesparing bij bedrijven (ook de eigen organisatie) en opwekking van duurzame energie. Dit traject is in 2016 ook al ingezet.

Daarnaast zal rekening worden gehouden met trends en ontwikkelingen die invloed hebben op het te vormen beleid zoals de circulaire economie en klimaatadaptatie. Anderzijds heeft het nieuwe beleid weer invloed op andere beleidsterreinen zoals economie, wonen, ruimtelijke ordening, inkoop, afval en mobiliteit. Deze terreinen zullen steviger geïntegreerd moeten worden met duurzaamheid.

Het duurzaamheidsbeleid geeft aan waar de inspanningen van de gemeente zich de komende jaren op richten om de ambitie voor een energieneutrale gemeente in 2030 te bereiken. Maar het duurzaamheidsbeleid is breder dan energiebesparing en duurzame energie. Het gaat ook over duurzame ruimtelijke ontwikkeling, maatschappelijk verantwoord ondernemen bij bedrijven en duurzame mobiliteit. Als ECO XXI-, Fairtrade- en energieneutrale gemeente zet Bergen zich in om de energieconsumptie terug te dringen, de groei van duurzame energieproductie te stimuleren en eerlijke handel te stimuleren.

De speerpunten worden uitgewerkt in een duurzaamheidsagenda met concrete doelstellingen, activiteiten en middelen. De duurzaamheidsagenda wordt ieder jaar bijgesteld waarbij nieuwe inzichten en verdergaande ontwikkelingen worden meegenomen.

3. Aanpak en organisatie

3.1 Algemeen

Het nieuwe duurzaamheidsbeleid zal voortvloeien uit het bestaande beleid, gemeentelijke ambities en de Europese en landelijke opgaven.

De hoofddoelstelling is gelijk gebleven en aan de hand van de evaluatie is de focus verscherpt. Samen met de interne en externe partners wordt vanuit die bronnen het nieuwe beleid vormgegeven.

3.2 Wie is betrokken?

Er wordt een kernteam samengesteld dat het opstellen van het nieuwe duurzaamheidsbeleid begeleidt en de processen bewaakt. Daarnaast zullen zij ook deeltaken uitvoeren. Het kernteam bestaat uit een projectleider (de milieu-coördinator), bijgestaan door twee medewerkers van de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord en een communicatie-adviseur.

Naast het kernteam is er ook een projectteam. Dit team bestaat uit beleidsambtenaren en projectleiders van de verschillende disciplines die een belangrijk aspect van duurzaamheid in zich hebben. Het projectteam draagt zorg voor het aanleveren van beleids- en uitvoeringsaspecten uit de eigen discipline, denken mee met die van de anderen en werken gezamenlijk aan de samenhang van de stukken.

Het project 'Bouwen aan een duurzame organisatie' zal een belangrijke factor spelen in dit deel.

Samen met de stakeholders gaat Bergen de route naar energieneutraliteit bepalen. Voor het leveren van input worden de inwoners en andere partners, zoals de Coöperatie Bergen Energie, woningbouwcorporatie, HVC, Servicepunt Duurzame Energie, toerisme sector, bedrijfsverenigingen etc. om input gevraagd. Er worden informatieavonden gehouden voor inwoners en ondernemers en de raad om hun ideeën kenbaar te maken. Ook wordt het medium interview gebruikt om inwoners en andere partners te betrekken bij het vormen van het beleid.

3.3 Samenwerking in BUCH-verband

Bij het opstellen en uitvoeren van het beleid worden collega's uit de overige BUCH-gemeenten betrokken, waardoor de continuïteit van het proces wordt gewaarborgd bij de start van de BUCH-organisatie en geput wordt uit de kennis en ervaring bij buurgemeenten.

Deze klankbordgroep houdt elkaar vanuit de nieuwe organisatie op de hoogte van lokale ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid. Hierdoor leert men van elkaars ervaringen en wordt in een vroegtijdig stadium de samenwerking opgezocht.

Het streven van de BUCH-gemeenten is om het beleid per 1 januari 2017 ingedeeld te hebben volgens een gelijke opzet met een eigen couleur locale. De gemeente Heiloo is hierin al gestart door het vaststellen van duurzaamheidsbeleid 2016-2020.

3.4 Planning

De startnotitie wordt in juli 2016 in B&W gebracht. Het wordt ter bespreking in de raadscommissie gebracht met het verzoek om te starten met het opstellen van het nieuwe duurzaamheidsbeleid 2017 - 2020.

Vervolgens wordt verder gewerkt aan het opstellen van het nieuwe ontwerp-duurzaamheidsbeleid. In november 2016 wordt het ontwerp-duurzaamheidsbeleid ter visie gelegd en in maart 2017 ter vaststelling aan de raad aangeboden. Zie tabel hieronder.

	juni / juli	augustus	september	oktober	november	februari	maart
Startnotitie	- voorbereiding - 19 juli BENW	24. griffie aanleveren	8. RaadsCIE ARC				
				Ontwerp	Ontwerp	Vaststelling	Vaststelling
Duurzaamheids- beleid 2017-2020				25. B&W	1. griffie 24. RaadsCIE ARC 25. Publicatie	2. griffie 16. RaadsCIE ARC	9. raad

3.5 Eindresultaat

In het duurzaamheidsbeleid wordt ingegaan op de opgaven die er liggen. Het is een vervolg op de ingeslagen weg, die Bergen met het voorgaande beleid is ingeslagen. Aangegeven wordt welke doelstellingen Bergen wil bereiken en hoe dit wordt bereikt.

De doelstellingen zijn helder geformuleerd en zijn uitgewerkt in het '*Duurzaamheidsbeleid 2017 - 2020 gemeente Bergen*' en in een duurzaamheidsagenda 2017. In het stuk wordt ook duidelijk aangegeven welk budget nodig is en wat beschikbaar is vanuit de begroting.

3.6 Kosten en risico's

De ambtelijke tijdsbesteding voor Bergen valt binnen de formatie. Voor de verschillende beleidsmedewerkers die hun bijdrage geven, is het aspect van duurzaamheid een deel van hun eigen werkzaamheden. De uren van de RUD-medewerkers in het kernteam worden ondergebracht in de beschikbare tijd in de dienstverleningsovereenkomst 2016.

De overgang naar de nieuwe BUCH-organisatie kan zorgen voor vertraging in het proces om te komen tot nieuw beleid. Ook kan het negatieve effecten hebben op de uitvoering van het beleid. Het kernteam zal hier extra alert op zijn.

Voor de uitvoering van duurzaamheidsbeleid is in de begroting 2017 een budget van € 90.000,- per jaar aangekondigd. In het ontwerp Duurzaamheidsbeleid 2017-2020 wordt een agenda opgesteld met een overzicht van de te besteden budgetten voor 2017-2020.

Naast de vierjarige cyclus van de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid is er budget voor de uitvoering van het klimaatbeleid. Hiervoor heeft de raad in maart 2009 een amendement 'Aanscherping klimaatbeleid' aangenomen, waarin structureel € 125.000,- per jaar is opgenomen. Dit budget is bestemd voor de uitvoering van diverse klimaatprojecten die een bijdrage leveren aan energiebesparing, CO₂ - reductie en opwek van duurzame energie.